

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2024)0063

Činnosť európskej ombudsmanky – výročná správa za rok 2023

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2024 o výročnej správe o činnosti európskeho ombudsmana za rok 2023 (2024/2056(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na výročnú správu o činnosti európskeho ombudsmana za rok 2023,
 - so zreteľom na článok 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii,
 - so zreteľom na článok 15, článok 24 ods. 3, článok 228 a článok 298 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu (EÚ, Euratom) 2021/1163 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom¹,
 - so zreteľom na články 11, 41, 42 a 43 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD),
 - so zreteľom na Európsky kódex dobrej správnej praxe prijatý Európskym parlamentom 6. septembra 2001,
 - so zreteľom na rámcovú dohodu o spolupráci uzatvorenú medzi Európskym parlamentom a európskym ombudsmanom 15. marca 2006, ktorá nadobudla účinnosť 1. apríla 2006,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o činnosti európskeho ombudsmana,
 - so zreteľom na článok 55 a článok 148 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre petície (A10-0016/2024),
- A. keďže výročná správa o činnosti európskeho ombudsmana za rok 2023 bola oficiálne predložená predsedníčke Európskeho parlamentu 18. apríla 2024 a ombudsmanka pani

¹ Ú. v. EÚ L 253, 16.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj>.

Emily O'Reillyová predložila správu Výboru pre petície 4. septembra 2024 v Bruseli;

- B. keďže článkami 20, 24 a 228 ZFEÚ sa európsky ombudsman oprávňuje prijímať sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr EÚ s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie pri výkone jeho súdnych právomocí;
- C. keďže v článku 15 ZFEÚ sa uvádza, že „s cieľom podporovať dobrú správu vecí verejných a zabezpečiť účasť občianskej spoločnosti dodržiavajú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie v čo najväčšej možnej miere zásadu otvorenosti“ a že „každý občan Únie a každá fyzická alebo právnická osoba s bydliskom alebo zapísaným sídlom v členskom štáte má právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie“;
- D. keďže v článku 41 charty sa stanovuje, že „každý má právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote“;
- E. keďže podľa článku 43 charty „každý občan Únie, ako aj každá fyzická osoba, ktorá má bydlisko, alebo každá právnická osoba, ktorá má sídlo v členskom štáte, má právo oznámiť európskemu ombudsmanovi prípady nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Spoločenstva, s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie v rámci výkonu jeho súdnych právomocí“;
- F. keďže v článku 298 ods. 1 ZFEÚ sa uvádza, že „pri vykonávaní svojich poslání sú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie podporované otvorenou, efektívnou a nezávislou európskou administratívou“;
- G. keďže európsky ombudsman môže navrhnúť odporúčania, nápravné opatrenia a zlepšenia zamerané na riešenie rôznych aspektov nesprávneho úradného postupu;
- H. keďže v roku 2023 ombudsmanka otvorila 398 vyšetrení, z ktorých 393 bolo založených na sťažnostiach a v 5 prípadoch išlo o vyšetrenie z vlastného podnetu, a uzavrela 372 vyšetrení (369 na základe sťažností a 3 vyšetrenia z vlastného podnetu);
- I. keďže v roku 2023 sa väčšina vyšetrení týkala Komisie (250 vyšetrení alebo 62,81 %), pričom nasledovali vyšetrenia týkajúce sa Európskeho úradu pre výber pracovníkov (ďalej len „EPSO“) (47 vyšetrení alebo 11,81 %), Európskeho parlamentu (16 vyšetrení alebo 4,02 %) a Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (11 vyšetrení alebo 2,76 %); keďže ostatné vyšetrenia boli rozdelené takto: Rada Európskej únie (7 vyšetrení alebo 1,76 %), Európsky úrad pre boj proti podvodom (7 vyšetrení alebo 1,76 %), Európska služba pre vonkajšiu činnosť (6 vyšetrení alebo 1,51 %), európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (6 vyšetrení alebo 1,51 %), Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (5 vyšetrení alebo 1,26 %), iné agentúry EÚ (33 vyšetrení alebo 8,27 %) a iné inštitúcie alebo orgány EÚ (12 vyšetrení alebo 3,01 %);
- J. keďže v roku 2023 sa najväčší podiel vyšetrení ombudsmanky týkal Komisie, ktorej administratívnej činnosti sa venuje značná pozornosť verejnosti, keďže ide o výkonný orgán EÚ;

- K. keďže vo vyšetrovaniach uzavretých ombudsmankou v roku 2023 sa v 99 prípadoch (26,6 %) nezistil nesprávny úradný postup, v 206 prípadoch (55,4 %) došlo k úplnému alebo čiastočnému vyriešeniu alebo vyrovnaníu inštitúciou, v 46 prípadoch (12,4 %) nebolo opodstatnené ďalšie vyšetrovanie a v 27 prípadoch (7,3 %) sa zistil nesprávny úradný postup;
- L. keďže k trom najčastejším príčinám obáv vo vyšetrovaniach uzavretých ombudsmankou v roku 2023 patrili transparentnosť a zodpovednosť (napr. prístup k informáciám a dokumentom) (34,2 %), kultúra služieb (21,5 %) a nábor zamestnancov (15,3 %); keďže medzi ďalšie obavy patrí dobré riadenie personálnych otázok, správne využívanie diskrečnej právomoci (aj v postupoch v prípade nesplnenia povinnosti), správne riadenie postupov v prípade nesplnenia povinnosti, dodržiavanie základných práv, dodržiavanie procesných práv, granty, verejné obstarávanie, zmluvy, etika, účasť verejnosti na rozhodovacom procese EÚ a správne finančné riadenie;
- M. keďže v roku 2023 ombudsmanka viedla aj širšie strategické vyšetrovania a iniciatívy týkajúce sa systémových otázok v inštitúciách EÚ, ktoré sa týkali prístupu k dokumentom, základných práv, etických otázok, zodpovednosti pri rozhodovaní a náboru úradníkov EÚ;
- N. keďže občania EÚ majú rozsiahle práva na prístup k dokumentom administratívy EÚ; keďže ombudsmanka začala vyšetrovanie z vlastného podnetu a požiadala Komisiu, aby urýchlene riešila systematické oneskorenia pri vybavovaní žiadostí o prístup k dokumentom s cieľom zabezpečiť dodržiavanie lehôt stanovených v právnych predpisoch EÚ o prístupe verejnosti (nariadenie (ES) č. 1049/2001¹); keďže toto vyšetrovanie odhalilo, že keď jednotlivci žiadajú o preskúmanie rozhodnutia o prístupe, známe ako opakovaná žiadosť, Komisia v 85 % prípadov nedodržiava lehoty stanovené v zákone, pričom väčšina odpovedí prichádza po 60 dňoch; keďže v dôsledku tohto oneskorenia neboli už získané informácie pre žiadateľov užitočné, a nemali tak možnosť vyjadriť sa v relevantných časoch k rozhodovaciemu procesu;
- O. keďže ombudsmanka v roku 2023 uverejnila osobitnú správu o jej vyšetovaní týkajúcom sa času, ktorý Komisia potrebuje na vybavenie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom; keďže úrad ombudsmana túto správu predložil Európskemu parlamentu s cieľom získať jeho podporu, aby Komisia konala na základe jeho odporúčaní, pričom zastáva názor, že občania majú právo očakávať lepšie postupy od otvorenej a modernej administratívy EÚ orientovanej na služby;
- P. keďže osobitná správa bola prediskutovaná vo Výbore Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a viedla k uzneseniu Európskeho parlamentu s názvom „Čas, ktorý Európska komisia potrebuje na vybavenie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom“², ktoré bolo prijaté v marci 2024 a v ktorom Európsky parlament vyjadril veľké znepokojenie nad mimoriadnymi oneskoreniami zo strany Komisie pri udeľovaní prístupu verejnosti k požadovaným dokumentom a požiadal Komisiu, aby tieto systematické a výrazné oneskorenia napravila; keďže Európsky parlament poukázal na to, že zväží využitie všetkých dostupných

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

² Ú. v. EÚ C, C/2024/6560, 12.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6560/oj>.

parlamentných nástrojov na riešenie tejto záležitosti; keďže v uznesení sa odkazuje aj na rokovania o nákupe vakcín proti ochoreniu COVID-19 a Komisia sa vyzýva na náležité zverejnenie informácií, aktívnejšiu transparentnosť s dôkladne vyčlenenými ľudskými zdrojmi na riešenie opakovaných žiadostí a na otvorenejší a konštruktívnejší prístup k žiadateľom;

- Q. keďže ombudsmanka zdôraznila, že je potrebné riadne monitorovanie a presadzovanie vykonávania nových etických pravidiel Európskeho parlamentu;
 - R. keďže ombudsmanka uznala významný pokrok pri sprísňovaní etických pravidiel v Európskom parlamente po škandále Katargate, ale vyjadrila obavy v súvislosti s ich vykonávaním a presadzovaním; keďže ombudsmanka začala samostatné vyšetrovanie týkajúce sa cestovných nákladov, ktoré Komisii platia tretie strany od roku 2021;
 - S. keďže transparentnosť je dôležitou súčasťou demokratickej spoločnosti a dôležitým nástrojom v boji proti korupcii; keďže občania EÚ majú právo na najvyššiu úroveň transparentnosti a keďže na zabezpečenie zodpovednosti je nevyhnutná čo najvyššia úroveň prístupu verejnosti k dokumentom;
 - T. keďže úrad ombudsmana v roku 2023 ďalej zvyšoval povedomie verejnosti o úlohe ombudsmanky pri zachovávaní vysokých pracovných noriem v administratíve EÚ a pri ochrane práv občanov a základných slobôd;
1. schvaľuje výročnú správu za rok 2023 predloženú európskou ombudsmankou a oceňuje, že v nej vynikajúcim spôsobom uvádza najdôležitejšie skutočnosti a údaje o činnosti ombudsmanky v roku 2023;
 2. blahoželá Emily O'Reillyovej k vynikajúcej práci a oceňuje neúnavné úsilie podporovať demokraciu zvyšovaním zodpovednosti a transparentnosti inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ a zabezpečiť, aby administratíva EÚ reagovala na obavy občanov;
 3. oceňuje konštruktívnu spoluprácu európskej ombudsmanky s Európskym parlamentom, najmä s jeho Výborom pre petície, ako aj s ostatnými inštitúciami EÚ;
 4. víta, že ombudsmanka uverejnila príručku o prístupe k dokumentom EÚ, ktorej cieľom je zvýšiť informovanosť občanov o ich práve na prístup k dokumentom a umožniť im kontrolovať rozhodovací proces EÚ; domnieva sa, že je nevyhnutné naďalej poskytovať občanom vhodné informácie o úlohe a rozsahu činností ombudsmana a jeho vplyve na rozvoj inštitúcií EÚ;
 5. víta odporúčania v nadväznosti na vyšetrovanie ombudsmanky z vlastného podnetu týkajúce sa času, ktorý Komisia potrebuje na vybavenie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom; vyzýva Komisiu, aby zlepšila spôsob spracúvania takýchto žiadostí, aby urýchlene riešila systémové oneskorenia a dodržiavala lehoty stanovené v nariadení (ES) č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie; zdieľa názor ombudsmanky, že požadované dokumenty a informácie sú často časovo citlivé a v prípade oneskorenia môžu pre žiadateľov stratiť význam; domnieva sa, že Komisia musí aktívne zverejňovať dokumenty a štatistiky o tom, ako spracúva žiadosti o prístup k dokumentom, keďže takéto informácie sú kľúčom k zlepšeniu transparentnosti v tejto oblasti a posilneniu zodpovednosti Komisie voči občanom; zdôrazňuje, že transparentnosť rozhodovacieho procesu bola predmetom mnohých

vyšetrovaní ombudsmanky, najmä pokiaľ ide o lobizmus;

6. zdôrazňuje, že prístup verejnosti k dokumentom je základným právom občanov EÚ a základným kameňom európskej demokracie; pripomína, že od prijatia nariadenia (ES) č. 1049/2001 došlo k technologickému a spoločenskému vývoju, ktorý si vyžaduje zosúladenie daného nariadenia s novým digitálnym kontextom; v tejto súvislosti uznáva potrebu revízie uvedeného nariadenia a naliehavo vyzýva Radu, aby sa zapojila do konštruktívnych rokovaní s Európskym parlamentom a Komisiou o tejto revízii, aby sa tieto tri kľúčové inštitúcie EÚ stali vzormi transparentnosti a verejnej zodpovednosti pre celú EÚ; je pevne presvedčený, že akékoľvek rokovania o revízii nariadenia (ES) č. 1049/2001 by mali vychádzať z pozície, ktorú už Európsky parlament prijal, a že jeho rozsah pôsobnosti by sa mal rozšíriť na všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ, čím sa zvýši zodpovednosť v rozhodovacom procese; v tejto súvislosti pripomína pozíciu Európskeho parlamentu, podľa ktorej „dokument“ znamená akýkoľvek dátový obsah bez ohľadu na to, aké je jeho médium (v písomnej forme alebo uložený v elektronickej forme alebo ako zvukový, vizuálny alebo audiovizuálny záznam), týkajúci sa vecí vzťahujúcej sa na oblasť pôsobnosti inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie¹; zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby inštitúcie boli vo svojich vzťahoch s občanmi transparentné, čo uznala aj ombudsmanka vo svojom vyšetrovaní týkajúcom sa transparentnosti trialógov², v ktorom ombudsmanka preukázala pochopenie systému medziinštitucionálnych rokovaní EÚ pri riešení osobitných výziev a citlivých otázok, ale vyzvala zároveň inštitúcie, aby sa snažili prekonať tieto výzvy a umožnili tak občanom účinne uplatňovať ich demokratické práva;
7. súhlasí so závermi osobitnej správy ombudsmanky³ pre Európsky parlament o čase, ktorý Komisia potrebuje na vybavenie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom, a je znepokojený záverom ombudsmanky, že tieto systémové a značné oneskorenia pri spracúvaní žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom zo strany Komisie predstavujú nesprávny úradný postup; zdôrazňuje, že je dôležité, aby Komisia vyčlenila viac zdrojov na riešenie opakovaných žiadostí v zmysle nariadenia (ES) č. 1049/2001, a že treba zabezpečiť aktívnejšiu transparentnosť a konštruktívnejší prístup voči žiadateľom; vyzýva Komisiu, aby túto situáciu prioritne napravila reformou riadenia prístupu verejnosti k dokumentom; pripomína Komisii, že Európsky parlament má právo podať proti nej žalobu na Súdny dvor Európskej únie a očakáva jasný a jednoznačný záväzok nového kolégia komisárov napraviť túto situáciu;
8. berie na vedomie vyšetrovanie ombudsmanky týkajúce sa rozsahu, v akom Európsky parlament, Rada Európskej únie a Európska komisia uplatňujú právo EÚ, a rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, pokiaľ ide o žiadosti o prístup verejnosti k legislatívnym dokumentom, v ktorom ombudsmanka zdôraznila potrebu zabezpečiť včasný prístup verejnosti k legislatívnym dokumentom a zároveň uľahčiť účasť občanov EÚ na procese tvorby právnych predpisov EÚ; uznáva význam včasného vybavovania žiadostí

¹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. decembra 2011 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (prepracované znenie), článok 3:
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2011-0580_SK.pdf.

² <https://www.ombudsman.europa.eu/sk/decision/sk/69206>.

³ Osobitná správa európskej ombudsmanky o jej strategickom vyšetrovaní týkajúcom sa času, ktorý Európska komisia potrebuje na vybavenie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom (OI/2/2022/OAM).

o prístup k dokumentom všetkými inštitúciami s cieľom posilniť pocit dôvery v legislatívny proces EÚ, ktorý je založený na hlavných zásadách transparentnosti a prístupu verejnosti k informáciám, ako sa potvrdzuje v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie; pripomína, že podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ môžu inštitúcie EÚ odmietnuť zverejnenie legislatívnych dokumentov len za výnimočných okolností a že ich odôvodnenie musí byť založené na špecifických a konkrétnych skutočnostiach;

9. berie na vedomie zámer ombudsmanky uskutočniť širšie vyšetrovanie toho, ako Komisia vykladá rozsah informácií o životnom prostredí a informácií týkajúcich sa emisií do životného prostredia; je obzvlášť znepokojený tým, že ombudsmanka zistila nesprávny úradný postup v súvislosti s odmietnutím Komisie poskytnúť prístup k dokumentom týkajúcim sa emisií skleníkových plynov z keramického priemyslu vykazovaných v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia odmietla riešenie navrhnuté ombudsmankou a nezabezpečila požadovanú transparentnosť ani plnú účinnosť nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva¹ a Aarhuského dohovoru; vyzýva Komisiu, aby v súlade s právom EÚ a súvisiacou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie zaručila prístup verejnosti k informáciám o životnom prostredí a aby podporovala účasť verejnosti na rozhodovaní o životnom prostredí; je znepokojený tým, že odmietnutie Komisie poskytnúť prístup ku všetkým požadovaným dokumentom týkajúcim sa emisií skleníkových plynov vykazovaných v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami sa vzťahuje na ďalšie priemyselné zariadenia, a nielen v rámci keramického priemyslu, a vyzýva ombudsmanku, aby v záujme zvýšenia transparentnosti naďalej informovala o zisteniach vyšetrovaní; pripomína, že značný počet petícií adresovaných Európskemu parlamentu sa týka nedostatočného alebo obmedzeného prístupu k informáciám o životnom prostredí;
10. vyzýva Radu, aby umožnila úplný prístup verejnosti k právnemu stanovisku k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022² o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii, v súlade s odporúčaním ombudsmanky, ktorá našla dôkazy o nesprávnom úradnom postupe v tejto veci;
11. podporuje úsilie ombudsmanky ďalej prispievať k objasneniu toho, čo možno považovať za dokument EÚ, a zdôrazňuje, že inštitúcie EÚ by mali dodržiavať odporúčania ombudsmanky s cieľom prispôbiť svoje administratívne postupy tak, aby zohľadňovali meniace sa komunikačné prostriedky; zdôrazňuje, že právo občanov na prístup verejnosti k informáciám sa vzťahuje na písomné fyzické a elektronické dokumenty, ako aj na zvukové a audiovizuálne záznamy súvisiace s politikami, činnosťami a rozhodnutiami inštitúcií EÚ, a pripomína, že textové správy súvisiace s prácou a rýchle správy sa podľa nariadenia (ES) č. 1049/2001 považujú za „dokumenty“; vyjadruje poľutovanie nad prípadmi, keď Komisia neposkytla verejnosti prístup k dokumentom vo forme e-mailov alebo textových správ, napríklad k dokumentom o návrhoch stratégií EÚ týkajúcich sa pôdy, lesov a prispôsobenia sa zmene klímy alebo k výmenám informácií medzi predsedníčkou Komisie a výkonným riaditeľom farmaceutickej spoločnosti v súvislosti s nákupom vakcín proti ochoreniu

¹ Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>.

² Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>.

COVID-19;

12. oceňuje záväzok ombudsmanky presadzovať základné práva pri činnostiach súvisiacich s migráciou; konštatuje, že ombudsmanka požiadala Komisiu o ďalšie objasnenie toho, ako plánuje zaručiť dodržiavanie ľudských práv v súvislosti s memorandom o porozumení medzi EÚ a Tuniskom, v snahe zabezpečiť, aby EÚ dodržiavala svoje záväzky v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že všetky inštitúcie, orgány a agentúry EÚ sú povinné dodržiavať ľudské práva a základné slobody, ako sa uvádza v zmluvách a charte;
13. berie na vedomie rozhodnutie Komisie spolupracovať s vnútroštátnymi a miestnymi orgánmi na vypracovaní posúdenia vplyvu zariadení na riadenie migrácie, financovaných z prostriedkov EÚ, na základné práva, a to na základe príslušného vyšetrovania ombudsmanky z vlastného podnetu;
14. víta vyšetrovania ombudsmanky v nadväznosti na škandál Katargate v Európskom parlamente; dôrazne podporuje ombudsmanku, ktorá dospela k záveru, že inštitúcie EÚ musia dodržiavať a sprísniť etické a protikorupčné pravidlá EÚ a že vykonávanie reforiem v tejto oblasti Európskym parlamentom sa musí riadne monitorovať a presadzovať na všetkých úrovniach; zdôrazňuje, že Európsky parlament a Komisia musia vždy venovať zvýšenú pozornosť priamym a nepriamym lobistickým činnostiam, aby mohli odhaliť nedostatky a zraniteľné miesta, ktoré by mohli ohroziť transparentnosť a zodpovednosť a zvýšiť riziko potenciálnych konfliktov záujmov; víta významný pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti so súčasným kódexom správania poslancov Európskeho parlamentu v oblasti finančných záujmov a konfliktov záujmov, a nabáda ombudsmanku, aby vo vhodných prípadoch pokračovala v monitorovaní jeho vykonávania; zdôrazňuje, že je potrebné prísne dodržiavať etické pravidlá, aby sa posilnila dôvera občanov v európske inštitúcie;
15. zdôrazňuje zásadnú úlohu transparentnosti, dobrej správy vecí verejných a inštitucionálnych kontrol a rovnováhy v činnosti inštitúcií EÚ;
16. berie na vedomie vyšetrovanie ombudsmanky týkajúce sa rizík konfliktu záujmov v Komisii, najmä v oblasti Európskeho obranného fondu, vrátane skutočnosti, že Komisia nie je povinná zverejňovať mená expertov, s ktorými konzultuje o projektoch spojených s týmto fondom; v tejto súvislosti poukazuje na návrh ombudsmanky, aby Komisia aktívne zverejňovala vyhlásenia o záujmoch členov výboru pre kontrolu regulácie a aby v prípade potreby zmenila príslušné pravidlá, ktorými sa výbor riadi;
17. berie na vedomie výzvu ombudsmanky, aby Európska investičná banka zlepšila svoje pravidlá týkajúce sa konfliktov záujmov a posilnila dozornú úlohu svojho výboru pre etiku a dodržiavanie predpisov po tom, ako sa jej podpredseda stal generálnym riaditeľom národnej podpornej banky; v tejto súvislosti nabáda ombudsmanku, aby sa naďalej zameriavala na otázku obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, a jav otáčavých dverí pri presunoch riadiacich pracovníkov zo všetkých inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ s cieľom zabezpečiť najvyššie etické normy transparentnosti a verejnej zodpovednosti;
18. víta zmeny, ktoré Komisia vykonala v interných usmerneniach k verejnému obstarávaniu, ktoré ombudsmanka v rámci vyšetrovania hodnotila pozitívne a ktoré posilňujú spôsob, akým Komisia rieši potenciálne profesionálne konflikty záujmov vo

výzvach na predkladanie ponúk;

19. nabáda Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie o zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, a vyzýva Komisiu, aby zlepšila vybavovanie žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom súvisiacim s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a aby naďalej zverejňovala predbežné posúdenia žiadostí členských štátov o platby;
20. víta rozhodnutie ombudsmanky začať vyšetrowanie z vlastného podnetu v súvislosti s oneskoreniami Komisie pri riadení rizík súvisiacich spojených s nebezpečnými chemickými látkami, ktorého cieľom je preskúmať oneskorenia pri zavádzaní obmedzení na zmiernenie rizík konkrétnych chemických látok a pri zaradovaní chemických látok do zoznamu látok, ktorých použitie podlieha predchádzajúcej autorizácii;
21. vyjadruje znepokojenie nad tým, že ombudsmanka zistila niekoľko dôvodov na obavy v súvislosti s transparentnosťou interakcie Komisie s tabakovým priemyslom; konštatuje však, že Komisia sa zaviazala podrobnejšie posúdiť vystavenie svojich útvarov lobizmu zo strany tabakového priemyslu; pripomína Komisii, že EÚ a všetky jej členské štáty sú signatármi Rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku a že sú preto pri stanovovaní a vykonávaní svojich politík v oblasti verejného zdravia v súvislosti s kontrolou tabaku povinné prijať opatrenia na ochranu týchto politík pred obchodnými a inými záujmami tabakového priemyslu;
22. pripomína naliehavú povinnosť inštitúcií EÚ zabezpečiť služby nezávislých a kvalifikovaných úradníkov, ktorí majú byť prijatí otvoreným spôsobom a pri zachovaní náležitej geografickej rovnováhy medzi štátnymi príslušnosťami a jazykmi; poukazuje na to, že ombudsmanka uskutočnila vyšetrenie týkajúce sa toho, ako Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) vykonával testy predbežného výberu v rámci náboru nových zamestnancov do verejnej služby EÚ, a zistila problémy týkajúce sa organizácie testov, ktoré sa konajú výlučne na diaľku; vyzýva úrad EPSO, aby zlepšil svoje postupy náboru zamestnancov tým, že zabezpečí, aby technické požiadavky neznevýhodňovali určitých uchádzačov, a aby uchádzačom poskytoval jasné informácie; zastáva názor, že uchádzači by mali mať možnosť, ak sa tak rozhodnú, zúčastniť sa na týchto testoch osobne v testovacom centre, ako to bolo pred pandémiou ochorenia COVID-19;
23. víta skutočnosť, že úrad európskeho ombudsmana v roku 2023 naďalej informoval o svojej úlohe a predstavil svoju prácu čo najširšiemu publiku a zúčastnil sa na Európskom podujatí pre mládež (EYE2023); zdôrazňuje význam diskusie o dodržiavaní rámca integrity administratívy EÚ, ktorú zorganizovala ombudsmanka s účasťou Komisie a Európskeho parlamentu;
24. víta vyšetrowania ombudsmanky v nadväznosti na sťažnosti osôb so zdravotným postihnutím a podporuje jej aktívne zapojenie do rámca EÚ pre Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím; zdôrazňuje význam záväzku ombudsmanky monitorovať vykonávanie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím zo strany administratívy EÚ a vyzýva všetky inštitúcie EÚ, aby pri vyšetrowaniach týkajúcich sa práv osôb so zdravotným postihnutím venovali maximálnu pozornosť odporúčaniam ombudsmanky; oceňuje, že ombudsmanka v roku 2023 predsedala rámcu EÚ pre Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a že je naďalej členkou tohto rámca;

25. zdôrazňuje, že Európsky akt o prístupnosti¹ bol prijatý 17. apríla 2019 a že lehota na jeho transpozíciu členskými štátmi bola stanovená na 28. júna 2022; zdôrazňuje, že hlavným cieľom Európskeho aktu o prístupnosti bolo uľahčiť život najmenej 87 miliónom osôb so zdravotným postihnutím a uľahčiť im prístup okrem iného k verejnej doprave, bankovým službám, počítačom, televízorom, elektronickým knihám a online obchodom; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že všetky členské štáty stále nezabezpečujú jej úplnú a jednotnú transpozíciu a stále vznikajú nové oneskorenia, ako potvrdzujú prebiehajúce konania o nesplnení povinnosti, ktoré proti všetkým členským štátom začala Komisia; vyzýva ombudsmanku, aby upozornila na toto veľmi závažné porušenie práva EÚ, ktoré značne obmedzuje práva osôb so zdravotným postihnutím, vo všeobecných opatreniach vykonávaných v rámci EÚ pre Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím s cieľom prispieť k jeho prioritnému vyriešeniu;
26. víta vyšetrowanie ombudsmanky týkajúce sa spôsobu, akým Komisia uplatňuje pravidlo služobného poriadku EÚ týkajúce sa priznania dvojnásobného prídavku na dieťa, ktorý je určený na pomoc pri starostlivosti o deti so zdravotným postihnutím; víta v tejto súvislosti iniciatívu Komisie pristúpiť k revízii platných pravidiel pre celú administratívu EÚ s cieľom zabezpečiť individuálne vecné posúdenie všetkých žiadostí o tento typ prídavku;
27. zdôrazňuje význam Európskej siete ombudsmanov (ďalej len „ENO“) a výročných stretnutí organizovaných s národnými a regionálnymi ombudsmanmi prostredníctvom siete ENO pre ďalšie zvyšovanie informovanosti o tom, čo môže úrad európskeho ombudsmana urobiť pre európskych občanov; nabáda ombudsmanku, aby pokračovala vo výmene skúseností a najlepších postupov s vnútroštátnymi ombudsmanmi prostredníctvom siete ENO; berie na vedomie skutočnosť, že výročná konferencia siete ENO v roku 2023 sa zamerala na ochranu ľudských práv, ako aj prínosy a prípadné nevýhody využívania umelej inteligencie vo verejnej správe; nabáda organizácie občianskej spoločnosti, aby lepšie využívali služby európskeho ombudsmana na kontrolu inštitúcií EÚ, zaručenie transparentnosti a riešenie prípadov nedodržiavania práva EÚ; víta pristúpenie Úradu ombudsmana pre ľudské práva Bosny a Hercegoviny k sieti ENO; vyzýva ombudsmanku, aby posilnila spoluprácu s úradmi národných ombudsmanov kandidátskych krajín EÚ s cieľom zlepšiť schopnosť subjektov verejného sektora týchto krajín dosiahnuť súlad s normami EÚ z hľadiska dobrej správy, integrity a zodpovednosti;
28. vyzýva na pokračovanie úzkej spolupráce medzi ombudsmankou a Výborom Európskeho parlamentu pre petície, keďže majú spoločné poslanie približovať inštitúcie EÚ občanom; veľmi oceňuje skutočnosť, že ombudsmanka venuje pozornosť všetkým sťažnostiam, ktoré nepatria do jej právomoci a týkajú sa vykonávania právnych predpisov EÚ, a že venuje pozornosť postúpeniu takýchto sťažností inému príslušnému orgánu alebo Výboru Európskeho parlamentu pre petície; nabáda úrad ombudsmana, aby pokračoval vo svojom úsilí v tomto smere, keďže spolupráca s Výborom pre petície, včasné informácie a prístup k dokumentom vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ môžu zvýšiť účinnú účasť občanov a občianskej spoločnosti na rozhodovacom procese;

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

29. oceňuje, že miera prijatia v roku 2023 zo strany inštitúcií EÚ, konkrétne percentuálny podiel kladných odpovedí na celkový počet návrhov ombudsmanky na nápravu alebo zlepšenie ich administratívnych postupov, bola 81 %, čo predstavuje zlepšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom; vyjadruje však pevné presvedčenie, že inštitúcie, agentúry, orgány a úrady EÚ musia plne a dôsledne dodržiavať všetky riešenia, odporúčania a návrhy ombudsmanky;
30. oceňuje nepretržité konštruktívne pracovné vzťahy ombudsmanky s Komisiou, čiže s inštitúciou EÚ, ktorej sa týka väčšina vyšetровaní ombudsmanky; konštatuje, že tento vzťah pomáha Komisii zvýšiť efektívnosť a transparentnosť jej administratívnych postupov;
31. oceňuje a víta úsilie ombudsmanky a jej úradu neustále zlepšovať svoje vnútorné postupy s cieľom zabezpečiť, aby mali sťažovatelia čo najlepšie skúsenosti a aby sa sťažnosti vybavovali čo najefektívnejšie; podporuje úsilie ombudsmanky o ďalšie zlepšenie viditeľnosti svojich činností a víta zlepšenia online systému úradu európskeho ombudsmana na podávanie sťažností, vďaka ktorým je tento systém používateľsky ústretovejší; víta viacjazyčnú internetovú stránku úradu európskeho ombudsmana, ktorá odráža záväzok ombudsmanky poskytovať pomoc v 24 úradných jazykoch EÚ; zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť osobám so zdravotným postihnutím plný prístup k celej škále zdrojov, ktoré EÚ poskytuje svojim občanom, najmä prostredníctvom systematických prekladateľských a tlmočnických služieb ponúkaných vo všetkých úradných jazykoch vrátane posunkovej reči;
32. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie a správu Výboru pre petície Rade, Komisii, európskej ombudsmanke, vládam a parlamentom členských štátov a ich ombudsmanom alebo rovnocenným príslušným orgánom.